

Årsberetning for

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi

2025

DNA 2026

Indholdsfortegnelse

Bestyrelse og udvalg	side 1
Forord	side 2
Formandens beretning	side 3
Modtager af DNA's Industripris	side 7
Modtager af DNA's Ph.d.-pris	side 9
Årets mødevirksomhed	side 11
Nye medlemmer	side 14
Økonomi	side 15
Forslag til forbedringer	side 16
Medlemmer af DNA	side 18
Regler for Industriprisen	side 35
Regler for Ph.d.-prisen	side 35
Vedtægter	side 37

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi

(The Danish Academy of Natural Sciences) pr. 26. januar 2026

Akademirådet (bestyrelsen):

Professor Claus Hélix-Nielsen (formand)

Professor, dr. techn. Niels J. Bjerrum (sekretær) (Sjælland)

Lektor, dr. scient. Bjarne Andresen (kasserer)

Lektor Anders S. Barfod (Jylland)

Professor Mads Toudal Frandsen (Fyn)

Professor, dr. scient. Jens Jørgen Gaardhøje

Professor Hans Thybo

Medlemsudvalget:

Professor Christian J. Bjerrum (formand)

Professor Mads Albertsen

Professor Uffe Holmskov

Ph.d.-prisudvalget:

Professor Knut Conradsen (formand)

Professor Torsten Nygaard Kristensen

Adjungeret professor, dr. scient. Per Morgen

Industriprisudvalget:

Professor Karsten Kristiansen (formand)

Professor, dr. scient. Jan Skov Pedersen

Professor Hans Ulrik Riisgaard

Revision:

Lektor Poul G. Hjorth og Lektor, dr. med. Vibeke Dantzer (suppleant)

Sekretariat:

Bygning 310, DTU

2800 Kongens Lyngby

Telefon: 45 25 23 07

E-mail: dna@kemi.dtu.dk

Hjemmeside: www.danaak.dk

Forord

Hermed udsender Danmarks Naturvidenskabelige Akademi sin årsberetning for 2025.

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi (DNA) blev oprettet i 1982 af en kreds af aktive forskere ved universiteter, højere læreanstalter og forskningsinstitutioner over hele landet.

Akademiets formål er at fremme dansk naturvidenskabelig forskning og udbrede forståelsen for samspillet mellem naturvidenskab og samfund.

Akademiet har medlemmer, som i vid udstrækning repræsenterer de naturvidenskabelige forskningsaktiviteter i Danmark.

I Akademiåret har der været afholdt et Akademimøde med professor Dorthe Dahl-Jensen formand for Danmarks Grundforskningsfond. DNA's Industripris gik i år til professor Per Halkær Nielsen, Institut for Kemi og Biovidenskab på Aalborg Universitet for en særlig indsats for at øge samspillet mellem industrien og universiteterne. DNA uddelte også i år en ph.d.-pris for en særligt fremragende ph.d.-afhandling – denne gang til Jia Guo fra AAU Energy, Aalborg Universitet.

Akademiets forslag til forbedringer af forskningens vilkår i Danmark handler i år om ”Grundforskningens vilkår” og ”Forskningspublicering”.

Sekretariatet

Kongens Lyngby, januar 2026

Formandens beretning

Formandens beretning på årsmødet i København fredag den 5. december 2025

Når vi står her i 2025 og ser tilbage på de sidste 25 år, er det tydeligt, at den danske universitetssektor har gennemgået en dybtgående transformation. I midten af 1990'erne var universiteterne ikke en stor del af debatten om den offentlige sektor – det var institutioner med begrænset politisk opmærksomhed og en stærk faglig autonomi. I dag er billedet helt anderledes. Universiteterne har fået en anderledes synlighed i samfundsudviklingen, og vi oplever en markant større politisk interesse for hvordan vi leverer forskning, uddannelse, innovation og bidrager til økonomisk vækst.

Denne rejse har ikke været tilfældig. Den er formet af en række reformer, nye styringsredskaber og ændrede finansieringsmodeller. Vi har set en stigning i antallet af studerende og ansatte, en eksplosiv vækst i andelen af eksterne midler og en konstant strøm af politiske initiativer. Universiteterne er gået fra at være professionsstyrede organisationer til strategiske aktører, der konkurrerer om ressourcer og positioner – både nationalt og globalt.

Men med den øgede betydning følger også to centrale spørgsmål: Hvordan styres de danske universiteter og under hvilke økonomiske forhold? Hvilke redskaber bruges og hvilke effekter har de? Begge spørgsmål har stor betydning for den dagligdag vi oplever på universiteterne.

Ser vi først på styringen, så træder fire elementer frem som spiller tæt sammen. For det første: Universiteternes egne strategier – deres interne kompas; for det andet: Strategiske rammekontrakter – aftalerne med ministerier; for det tredje: finansieringsstrukturen – incitamenterne i økonomien; og sidst men ikke mindst de mange politiske reformer og strategier – den direkte politiske styring. Her er uddannelse den mest styrede opgave vi har – reguleret gennem en række redskaber – fra taxameter til reformer. I DNA er vi bekymrede over den stramme og ikke altid logisk central styring af optag, gennemførelsestid, beskæftigelses-dimensionering og placering af uddannelser. I den fremtidige dialog på dette område vil vi opfordre til at man fra politisk hold også husker at inddrage de helt centrale aktører

– nemlig de studerende. Indtil nu har tilgangen været præget af central styring og hvor politisk prioritering indimellem virker fartblind. Kandidatreforment er det nyeste eksempel.

Ser vi dernæst på midler og incitament, så må vi konstatere, at den grundlæggende logik i de statslige finansieringsmodeller, resultatstyring og kontrakter synes at være, at konkurrence automatisk fører til effektivitet. Sund konkurrence er gavnligt, men en overdreven fokus leder til kortsigtede indsats, mere præget af mode end af meningsfuldhed. Tallene taler deres eget sprog: Universiteternes statstilskud fylder mindre – eksterne midler udgør nu 43 % af indtægterne i gennemsnit. De private midler er steget fra 12 % til 20 % af forskningsfinansieringen hvor basismidler stagnerer. Hertil kommer, at forsknings-reserven er vokset fra nogle hundrede millioner til adskillige milliarder – og den bliver dermed et betydeligt politisk styringsinstrument. De politiske strategier, med fokus på emner som energi, CO₂-lagring, avancerede materialer, kunstig intelligens og kvanteteknologi, peger mod en logik med fokus på samarbejde eksempelvis i store forskningskonsortier. Men styringen sker stadig via økonomiske incitament og konkurrence om midler. Her kan vi kun opfordre til i DNA, at man sikrer langsigtede grundlæggende basale investeringer i universiteternes drift samtidig med at midler øremærkes til temaer, som har tilstrækkelig bredde til at sikre, at man giver mulighed for de uforudsigelige nybrud. De planetære udfordringer vi står overfor, kræver paradigmeskift. Disse kan grundforskningen levere – og en økonomisk sikret langsigtet tænkning kan dertil bidrage med sikkerhed i ansættelsen og i det hele taget et godt arbejdsmiljø for den enkelte forsker og underviser.

I det hele taget indgår universiteterne nu i en art dobbeltstyring af samskabelsaktiviteter hvor jobskabelse og beskæftigelse kobles direkte sammen med tidførte midler. Samtidig ser man gerne fra politisk hold, at Danmark og danske universiteter er i den internationale forskningselite. Men eliteforskning – eller excellence om man vil - ser ikke snævert på jobskabelse – men på gennembrud og på nybrud. Der er ingen modsætning mellem et ønske om at skabe innovation og bidrage til en europæisk resiliens-dagsorden og så excellence, men der skal være plads til både det og den helt åbne 'skæve' potentielt banebrydende forskning. Den diskussion vil vi i DNA

gerne tage med politikere og meningsdannere: I er meget velkomne os – og vi kommer også gerne til jer!

Det er i vores fælles interesse at forhindre en dyrere og mindre effektiv styring, hvor universiteterne bruger flere ressourcer på administration og tilpasning til skiftende dagsordner – og mindre på kerneopgaverne. I DNA peger vi på nødvendigheden af at vi får en bedre sammenhæng mellem redskaberne; en styrkelse af basismidlerne og fri forskning, og en fornuftig balance mellem politisk styring og universitetsautonomi. Og ja, kære politikere, alene for uddannelsesområdet har vi gennemlevet ikke mindre end 21 ændringer siden 2007!

Ser vi nærmere på de økonomiske udsigter kan vi starte med at se på den just vedtagne Finanslov for 2026. Den sætter en tydelig retning for universitetssektoren i de kommende år og rummer både gode nyheder og store udfordringer. Overordnet set har Uddannelses- og Forskningsministeriet fået en samlet bevilling på godt 55 milliarder kroner for 2026. Det lyder imponerende, men bag tallene gemmer sig som nævnt en række nye styringsmekanismer, som får direkte konsekvenser for universiteterne.

På den positive front noterer vi os aftalen om forskningsreserven. Med den nye aftale investeres historisk meget i dansk forskning. I 2025 udgør reserven 5,5 milliarder kroner, og fra 2026 stiger den til 6,3 milliarder. Af disse midler går 2 milliarder til frie forskningsmidler, som giver universiteterne mulighed for langsigtet planlægning og risikovillig forskning. Samtidig afsættes 2,3 milliarder til grøn omstilling samt 1,2 milliarder til kritiske teknologier som kvanteforskning og kunstig intelligens. Det er en aftale, der kan sikre stabilitet og åbne døren for de vilde idéer, der kan skabe fremtidens gennembrud. Samlet set er det et vigtigt skridt for at styrke den uafhængige forskning. Men vi skal huske, at basismidlerne til universiteterne ikke stiger tilsvarende.

Når vi ser på danske universiteter i et internationalt perspektiv, er der grund til både stolthed og eftertanke. To ud af tre studerende, der har været på udveksling, vurderer, at kvaliteten samlet set er højest i Danmark. Vi markerer os især positivt på områder som støtte fra medstuderende, læring for forståelse og motivation – elementer, der er afgørende for et stærkt læringsmiljø. Men vi må også erkende, at der er udfordringer. Mange studerende oplever, at udenlandske universiteter er bedre til at give feedback,

skabe entusiasme i undervisningen og tilbyde moderne faciliteter. Hvis vi vil fastholde og styrke Danmarks position blandt de bedste, skal vi sikre basismidler til investeringer i undervisningskvalitet, feedbackkultur og læringsrammer.

Danske universiteter står stærkt i en international sammenligning. Undervisere med erfaring fra både Danmark og udlandet vurderer, at kvaliteten samlet set er mindst lige så høj herhjemme – og ofte bedre. På 13 ud af 17 parametre fremhæves Danmark, især når det gælder brug af studerendes input til kvalitetsudvikling og tydelig forventnings-afstemning. Men vi må også erkende, at der er områder, hvor vi kan lære af udlandet: rammerne for engageret undervisning, tid til at hjælpe med det svære stof og muligheder for dybe faglige drøftelser.

Hvis vi vil fastholde og styrke vores position blandt de internationalt bedste, skal vi investere endnu mere i forskningsbaseret undervisning og skabe læringsmiljøer, der giver både højt udbytte og plads til fordybelse. Det internationale samarbejde beriger os alle, og antallet af stærke forskningsmiljøer er stigende globalt - vi må ikke lukke os om os selv i Danmark eller Europa!

Så hvor står vi? Fremtiden giver os en blanding af håb og bekymring. Vi får nye midler til fri forskning – men også nye styringskrav. Vi får fleksible uddannelsesmodeller – men ser også en risiko for fragmentering. Og vi får tydeligere politiske strategier – men stadig med en styringslogik, der risikerer at belønne hurtighed og volumen frem for kvalitet.

Vi har om nogensinde brug for en livlig debat om, hvordan vi som forskere og undervisere kan påvirke udviklingen positivt – og sikre, at universiteterne forbliver frie stemmer, stærke miljøer og relevante samfundsaktører samt at styringen understøtter universiteternes kerneopgaver – og ikke kvæler dem i bureaukrati og kortsigtede hensyn. Den debat vil vi i DNA gerne være en del af – og vores dør er åben!

Tak for opmærksomheden.

Claus Hélix-Nielsen

DNA's Industripris 2025

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi har tildelt Akademiets Industripris for 2025 til Per Halkær Nielsen, som er professor på Aalborg Universitet, Institut for Kemi og Biovidenskab.

Per Halkær Nielsen (PHN) er anerkendt som den globalt førende autoritet inden for mikrobiologi i tekniske systemer, fx spildevandsbehandling, systemer for ressourcegenindvinding og andre industrielle systemer. Han er en af de meget få forskere, som har formået at udføre grundforskning på allerhøjeste niveau samtidig med at den opnåede viden er udnyttet og brugt i mange industrielle sammenhænge både nationalt og internationalt. Han har desuden uddannet imponerende mange kandidater og Ph.d'er, (>170), som nu arbejder i forskning, industri og miljøforvaltning verden over.

PHN hører forskningsmæssigt til den absolutte verdenselite med en publikationsliste, der omfatter over 340 artikler indekseret i Web of Science, herunder 14 i tidsskrifter som Science, Nature, PNAS og Nature Biotechnology. Med et h-index på 112 og 47.280 citater (Google Scholar) har han i de sidste tre år været i top 1 % af Clarivate's Highly Cited Researchers. Blandt hans mange priser er Grundfosprisen, IWA Arden Lockett's Award og Videnskabernes Selskabs Guldmedalje. Det omfattende arbejde har resulteret i mange inviterede keynote indlæg på de største konferencer gennem en lang årrække. Han har desuden sikret sig betydelige eksterne bevillinger, senest som Villum Investigator (2017), Co-PI på Microflora Danica fra PDJF (2019) og NNF Challenge-projektet ReThink (2022), alle med beløb på 30-60 mio. DKK.

PHN har på en enestående måde udviklet et helt forskningsområde, som i dag er alment anerkendt som værende yderst vigtigt for os alle, nemlig studiet af de mikroorganismer, som man ikke kan dyrke i laboratoriet. Skønt disse har afgørende betydning for stofkredsløb på jorden, klimagasser, produktion af fødevarer, rensning af vand, mennesker og dyrs sundhed, så ved ingen hvor mange forskellige arter der findes på jorden, formodentlig mange millioner. Han publicerede i 1997 og 1999 de første metoder, som revolutionerede studiet af disse mikrober direkte i miljøet ved brug af DNA-baserede metoder, isotoper og avanceret mikroskopi. I 2013 etablerede han et helt forskningscenter "Center for Microbial Communities"

(CMC) ved Aalborg Universitet med studiet af disse mikrober som omdrejningspunkt. Det har været en stor succes, nu med ca. 50 unge forskere, masser af høj-impact artikler og banebrydende resultater. CMC anses for et af verdens førende centre med tæt samarbejde med andre førende forskere. Centret var også ansvarlig for overvågning af coronavirus i Danmark gennem 1,5 år baseret på genomsekventering, ledet af prof. Mads Albertsen, en af PHN's tidligere ph.d.'er. PHN deltog i en ekspertgruppe, som på verdensplan rådgav om overvågning af covid i spildevand, ligesom han initierede den danske overvågning som stadig bliver brugt.

En ganske særlig aktivitet har været PHN's udvikling og opbygning af et verdensomspændende system til overvågning af mikrobiologien i renseanlæg og biogassystemer, kaldet "MiDAS". Via de nye DNA-baserede metoder har PHN kortlagt mikrobiologien i de fleste af verdens anlæg, det suverænt største studie af sin art, og har etableret en ny taksonomi for de over 35.000 forskellige bakteriearter der er fundet, så de kan genkendes, klassificeres og deres funktion studeres. Denne referencedatabase er en fantastisk åben ressource, som via en omfattende hjemmeside sikrer udbredelsen af den nyeste viden (www.midasfieldguide.org/guide) verden over. Det omfattende dataset er brugt af PHN til banebrydende opdagelser af nye typer bakterier (bl.a. comammox, to Nature artikler i 2015), helt nye klasser af bakterier samt grundlæggende viden om specifikke bakterier og om faktorer, som regulerer sammensætningen i et givet system. Endvidere er nye metoder til overvågning og kontrol udviklet – alt sammen nødvendigt for informeret drift af industrielle behandlings- og genvindingssystemer. Senest er AI inkluderet til forudsigelse af udviklingen af de mikrobielle systemer – noget man hidtil ikke har været i stand til.

PHN har således gennem sin karriere transformeret grundforskning til banebrydende løsninger i industrien, bl.a. i MiDAS projektet. Næste alle større danske renseanlæg udnytter nu resultaterne, mange via ugentlige DNA-analyser, og resultaterne anvendes også i anlægsdesign og drift verden over. Disse innovationer har løftet hele vand- og ressourcebranchen, reduceret driftsomkostninger og mindsket miljøpåvirkningen i et betydeligt omfang.

PHN har også suppleret sit akademiske lederskab med virksomhedsledelse da han med-stiftede DNASense ApS i 2014. Virksomheden omsætter den

nyeste DNA-sekventering og bioinformatik til rådgivning for store danske virksomheder som Novo Nordisk, Novozymes og Chr. Hansen og til tjenesteydelser og kommercielle bioteknologiske løsninger. Senest er virksomheden fusioneret med verdens største firma indenfor området, "Cmbio".

Denne brobygning mellem forskning og industri er et eksempel på udvikling af nye forretningsmodeller med stort potentiale til at styrket Danmarks konkurrenceevne globalt. På samme vis og med udgangspunkt i banebrydende grundforskning fokuserer PHNs igangværende RETHiNk projekt på at udvinde ekstracellulære polymerer stoffer (EPS) fra det slam, der opstår i biologiske spildevandsrensingsanlæg. Disse EPS-biopolymerer har kæmpe potentiale til at erstatte oliebaseerede plastmaterialer. PHN og hans teams arbejder således målrettet på at skabe biomaterialer af EPS fra slam, der kan bruges i industrien og dermed åbne døren for at udnytte slam som en ny aktør, der har potentiale til at udvikle et helt nyt industrisegment på det globale biopolymermarked, samtidig med at vores store plastikforureningsproblem vil kunne løses.

DNA's Ph.d.-pris 2025

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi har tildelt Jia Guo, Akademiets Ph.d.-pris for 2025 for hans ph.d.-afhandling fra AAU Energy, Aalborg Universitet.

Jias ph.d.-afhandling "Aging Mechanisms of Lithium-Ion Batteries in Electric Vehicle Applications" fokuserer på nedbrydningsmekanismer i lithiumion-batterier til elbilapplikationer. Hans arbejde bygger bro mellem batteriets samlede ydeevne og materialemæssige samt elektrodebaserede nedbrydelsesprocesser. Han har anvendt elektrokemisk analyse, synkrotronstrålebaserede teknikker (såsom XAS/XRD) og maskinlæringsbaserede prædiktive modeller til at undersøge nedbrydning, både på atomart niveau og for hele batterisystemet.

Et centralt bidrag i hans afhandling er udviklingen af en pulsladningsstrategi, som eksperimentelt har vist sig effektiv til at reducere kapacitetstab og forlænge batteriets levetid. Arbejdet vakte international opmærksomhed og blev omtalt af 18 mediekanaler. Samtidig introducerede Jia maskinlæ-

ring i batteridiagnostik og opnåede 98 % prædiktionsnøjagtighed for elektrokemiske impedansspektre (EIS) baseret på ladedata – hvilket demonstrerer udvikling af et innovativt diagnostisk værktøj.

Indtil nu har han publiceret over 40 videnskabelige artikler, heraf 15 som førsteforfatter i top-pier tidsskrifter som *Advanced Energy Materials*, *ACS Energy Letters* og *Joule*. Hans arbejde er blevet citeret over 1.500 gange, og han har et H-indeks på 19. Han har bidraget med vejledning for fire ph.d.-studerende og været korresponderende forfatter på fem fællespublikationer, hvilket har givet ham betydelig vejledningserfaring. Derudover fungerer han som redaktionsmedlem, gæsteredaktør og fagfællebedømmer for over 10 internationale tidsskrifter.

Efter sin ph.d. fik han en postdoc ansættelse på Imperial College London og modtog her tre internationalt konkurrenceudsatte bevillinger: Marie Skłodowska-Curie-postdocstipendiet, Danmarks Frie Forskningsfonds (DFF) internationale postdocbevilling, samt Helmholtz HIDA Visiting Fellowship i Tyskland. Fra april 2025 er han tilknyttet Aarhus Universitet og samarbejder med Humboldt-Universität zu Berlin og Imperial College London om nedbrydningsmekanismer i næste generation natrium-ion- og faststofbatterier. Tidligere i år blev hans ph.d.-arbejde hædret med DanScatt Best PhD Thesis Award inden for synkrotron- og neutronvidenskab.

Jia udviser stærke evner for selvstændig tænkning og leverer en særdeles grundig forskningsindsats. Hans dybe forståelse for batterimaterialer og -systemer kombineres med en systematisk og vedholdende tilgang til forskning.

Årets mødevirksomhed

Akademimøde med Dorthe Dahl-Jensen tirsdag den 24. juni 2025

Formanden bød velkommen til Dorthe Dahl-Jensen (DDJ), professor i isfysik ved Niels Bohr Institutet på Københavns Universitet og bestyrelsesformand i Danmarks Grundforskningsfond.

DDJ indledte med at konstatere, at den måde vi udfører og finansierer forskning på, har ændret sig rigtig meget i løbet af de sidste 10-20 år. Der har aldrig været så mange på universiteterne som nu, samtidig med at der bliver færre og færre faste stillinger, der er flere og flere som sidder i løse stillinger. Og der foregår ikke forskning hvis man ikke har fået en bevilling – i hvert fald ikke inden for naturvidenskab. Vi er således meget afhængige af bevillinger og det er lidt et skisma, at vi synes universitetet er udsultet uden megen frihed som forsker, samtidig med at vi faktisk er flere ansatte end vi nogensinde har været. Mange af midlerne kommer fra de private fonde herunder Novo Nordisk Fonden, Villum Fonden, Lundbeckfonden og Carlsbergfondet. Hertil kommer så bevillinger fra EU i form af kollaborative projekter og via European Research Council (ERC). Tildelingen sker 'bottom up', hvor en forsker eller en forskningsgruppe søger penge. Så styringen sker gennem penge, den strategiske forskning bestemt fra universitets side er stort set ikke eksisterende.

En deltager spurgte ind til den økonomiske styring. Hertil svarede DDJ, at det jo er Folketinget, som giver penge til universiteternes basismidler, til Innovationsfonden, til Det Frie Forskningsråd og til Danmarks Grundforskningsfond. Ekstra penge kan så komme via forskningsreserven i 2024, men disse uddeles meget missionsdrevet. Det Frie Forskningsråd fik også penge via forskningsreserven denne gang, men de var også øremærket til nogle særlige områder. DDJ finder det stærke missionsfokus problematisk, selvom der er midler til fri forskning via eksempelvis ERC bevillinger, grundforskningscentre, Carlsbergfondet og Villum Fonden.

Hertil bemærkede en tilhører, at dette ikke er rigtig fri forskning, da disse midler gives i store portioner; enkeltpersoner har ikke store chancer her. Og en anden tilhører bemærkede, at man kunne give forskere annuum som før i tiden. Man har det i Schweiz, hvor professorer får hvad der svarer til deres egen løn som ekstra midler til drift. DDJ nævner, at flere rapporter

nu anbefaler noget i den retning, og at man nu også hæver basisbevillingerne til universitetet – og hermed til den enkelte forsker, men dog kan vi ikke sikre os mod at tingene kan ændre sig. DDJ er enig i, at der bør være flere penge til rådighed i forsker/professor-laget, og at man eksempelvis havde fastsatte laboranter/teknikere på laboratorierne.

En anden tilhører nævnte, at hans institut blev ramt af beskæring af basismidler og at 70 % af indtægterne nu udgøres af eksterne midler og 30 % af basismidler. Hertil bemærkede DDJ, at det jo er et spørgsmål om hvordan universiteterne selv vil drives. En tilhører bemærkede, at det også er et problem i forhold til international rekruttering, hvor vi kun kan tilbyde løn men uden startpakker.

DDJ bemærkede, at Danmarks Grundforskningsfond har jo haft DNFR Chair programmet for international rekruttering af professorer, men er holdt op, da mange private fonde nu gør noget lignende. Politikerne vil jo sige, at de giver basisbevillinger og at det er universiteterne selv som skal disponere dem. På Københavns Universitet har man gennemført en stor administrationsreform, som reelt har ledt til ekstra besparelser ude på institutterne. Hertil kommer så problemet med Niels Bohr Bygningens store budgetoverskridelse. Københavns Universitet får dog en højere sats til dækning af husleje, men skal dog stadig betale en del af budgetoverskridelsen. Så man giver en masse penge ad fordøren, men tager en hel del hjem igen via bagdøren. DDJ vil gerne have selveje for KU som på DTU.

En deltager nævnte, at på DTU er der bygget rigtig meget – og at det så er institutternes opgave at udstyre og befolke de nye bygninger. Modellen giver dog ikke mange andre frie midler i spil på det enkelte institut – de fleste bruges på medfinansiering på projekter. DDJ bemærkede, at mange politikere overfor hende har spurgt om universiteterne vil leve op til ansvaret og reelt give pengene ud til forskerne eller om pengene ender i administration. DDJ mener at det administrative apparat på universiteterne generelt er blevet for stort. Men det er tveægget, da der også er en tendens til mikrostyring fra ministerier og styrelser med henvendelser som det kræver administration at kunne svare på.

En deltager spurgte ind til undervisningen, som er meget udfordret på universiteterne, hvor de enkelte undervisere og ressourcer er under stort pres. Hvis der er fokus på det fra øverste politiske hold – som da Finland havde

en naturvidenskabeligt uddannet præsident – så kan det blomstre. En anden deltager påpegede, at hovedproblemet er at universiteternes bestyrelser generelt har begrænset indsigt i hvad et universitet reelt er.

Hertil bemærkede DDJ, at man med hensyn til vilkårene for fri forskning kan se på andre steder og nævnte Cambridge og Oxford i England, hvor man har faculty bestående af professorer, som for eksempel med 2/3-dels flertal kan afsætte en rektor. I Danmark er det blevet meget topstyret, hvor rektor udpeger dekaner som udpeger institutledere. Den enkelte medarbejder har ikke stor beslutningskraft. DDJ finder, at en struktur hvor professorer har mere at skulle have sagt vil være en god måde at styrke den frie forskning på.

En deltager fremførte, at dimensionering af uddannelserne udgør et problem og er en del af en udvikling hvor man fra politisk hold sætter universitet under pres. Dertil kommer, at yngre folk søger væk, når forholdene bliver for hårde. En anden deltager vendte tilbage til temaet om balancen mellem den anvendte forskning versus det klassiske Humboldt-universitet. Hertil svarede DDJ, at i Frankrig og Tyskland er der en helt anden interesse i skoler og befolkning for forskning. Det skal smitte af hos politikerne for at få mere bevågenhed. Der er ikke mange politikere som interesserer sig for forskningens væsen, og forskningsministeriet står ikke så stærkt sammenlignet med andre ministerier. Dansk Industri støtter op om fri forskning, og Danmarks Grundforskningsfond får midler, men det er stadig en udfordring at få betydningen af forskning bredt ud. En deltager spurgte om det reelt er muligt at få ændret universitetsloven. DDJ har ikke set tegn på lyst til det i den politiske verden, men hvis man vil ændre noget, kræver det et lobbyarbejde, mere fokus på professorniveauet og at man peger på gode forbilleder såsom Cambridge og Oxford.

Herefter bevægede diskussionen sig ind på ph.d.-området. DDJ fremførte en bekymring for at vi sakker bagud, og ikke udvikler nok talent og kreativitet. Ph.d.'erne bestemmer ikke deres egne projekter, de ansættes typisk på bevillinger til specifikke projekter og opgaver. Ph.d.-stipendier bør slås bredere op, og DDJ har nævnt overfor uddannelses- og forskningsministeren, at ph.d.'erne er for båndlagte og ender med ikke at være internationalt konkurrencedygtige. En deltager fremførte, at få danske søger ph.d.-stipen-

dierne, og at vi risikerer, at der drives rovdrift på dem i forhold til undervisning på de indledende dansksprogede kurser. DDJ oplever, at der er stor forskel rundt omkring på universiteterne på hvor meget ph.d.'erne laver af pligtarbejde. DDJ mente endvidere, at man bør droppe at ph.d.'erne skal tage kurser under deres ph.d.-studier.

DDJ fremførte også, at man ikke skaber innovation medmindre der er fri forskning. Emner som Power-to-X og kvantecomputere startede i grundforskningscentre – man skal have en kerne af fundamental forskning for at kunne udvikle innovation og der skal være en linje mellem grundforskning og innovation. Det er vigtigt at bevare grundforskningscentrene – de får 100 millioner over 10 år – et beløb som i øvrigt ikke har været reguleret i mange år – og centrene bør stadig være det mest prestigefyldte man kan få i Danmark. Det Frie Forskningsråd bør bevare og styrke den fri forskning uden for mange bånd.

Aftenen sluttede med en diskussion om vigtigheden af at sprede viden om forskning ud til de helt unge. DDJ opfordrede til at styrke fjernsynsudsendelser og lignende om forskning – tysk fjernsyn formidler for eksempel meget mere videnskab end dansk TV. Hvis vi ikke gør det tydeligt, så er det svært at argumentere for betydning af fri forskning. Med podcastformatet og andre platforme er det faktisk muligt at gå i dybden med vores emner og gøre vores arbejde synligt for politikere og befolkningen i almindelighed.

Herefter takkede formanden DDJ for en god debat som DDJ have fundet givende.

Referent: Claus Hélix-Nielsen

Nye medlemmer

På basis af en indstilling fra medlemsudvalget har bestyrelsen i år valgt følgende forskere til medlemskab af akademiet:

- Rune W. Berg, Lektor på Institut for Neurovidenskab, Københavns Universitet

- Ulrik Ingerslev Uggerhøj, Professor og Institutleder på Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet
- Anders Vest Christiansen, Professor på Institut for Geoscience, Aarhus Universitet
- Jens Muff, Lektor på Institut for Kemi og Biovidenskab, Aalborg Universitet

Pr. 26. januar 2026 har akademiet 202 medlemmer, heraf 15 udenlandske medlemmer.

Økonomi

Driften af akademiet hviler udelukkende på medlemskontingent. Dette giver naturligvis akademiet en stor frihed og uafhængighed, men det begrænser vores muligheder for større indsatser. Også i 2025 er det lykkedes at få finansieret akademiets drift. Det ville dog være hensigtsmæssigt om akademiet fik mulighed for at opbygge en lidt større egenkapital.

Afslutningsvis rettes en varm tak til vore økonomiske støtter, til Danmarks Tekniske Universitet, som har dannet den ydre ramme for mange af vore møder, og ikke mindst til vore indbudte gæster. Desuden takkes bestyrelsesmedlemmer, medlemsudvalg og prisudvalg for et godt udført arbejde.

Forslag til forbedringer af forskningens vilkår i Danmark

Udtalelser fra Danmarks Naturvidenskabelige Akademi 2025

Grundforskningens vilkår

Forskellen mellem grundforskning og anvendt forskning er til tider hårfin, ikke mindst indenfor de tekniske fagområder. Indenfor andre grene af naturvidenskaben er afgrænsningen mere klar. Her er grundforskningen forankret i spørgsmål der ikke tjener andre formål end at rykke grænserne for videnskabelig erkendelse. Resultaterne af grundforskningen kan føre til overraskende, nye landvindinger, men langt fra altid. Grundforskningen spiller en væsentlig rolle ved at understøtte de dele af undervisningen, som giver en basal indførelse i de videnskabelige discipliners teori og metoder. Desuden stiller den ofte det nødvendige datagrundlag til rådighed for den anvendte forskning. Det kan være i form af videnskabelige referenceværker eller understøttende data, som det tager lang tid at publicere og som ikke altid bliver fanget af de bibliometriske indekser.

Fra politisk hold erkender man i stigende grad at grundforskningen er truet af de private og offentlige fondes stigende fokusering på strategiske og tematiske forskningsprogrammer. Men man løber hurtigt ind i det dilemma at, 1) det kan være svært at definere grundforskning og 2) at grundforskningens bevillingsbehov er anderledes, idet der ofte er brug for mindre årlige beløb med en lang bevillingshorisont. Indenfor mange grundforskningsdiscipliner er det meget svært at rekruttere yngre forskere, fordi man publicerer på måder, der ikke altid stemmer overens med nutidens meriteringskrav. DNA opfordrer til at afhjælpe grundforskningens problematiske grundvilkår ved at tildele den enkelte grundforsknings-orienterede forsker årlige driftsbevillinger af en størrelse som er tilpasset de fagspecifikke forhold.

Forskningspublicering

Forskningspublicering anno 2025 er præget af et voksende spændingsfelt mellem videnskabelig kvalitet og systemiske incitament, hvor stigende konkurrence, lange og ressourcekrævende review-processer samt ensidig

brug af bibliometriske indikatorer skaber et vedvarende pres på forskere og institutioner. Overgangen til Open Access har forbedret tilgængeligheden af viden, men samtidig indført nye økonomiske barrierer og uligheder mellem forskningsmiljøer. Peer-review systemet er overbelastet og i høj grad afhængigt af akademisk servicearbejde med ringe eller slet ingen anerkendelse, mens tværfaglig og risikofyldt forskning ofte har vanskeligt ved at finde fagligt og institutionelt fodfæste. Samtidig skaber manglende eller uklare regler for brug af kunstig intelligens i skrive- og analyseprocesser usikkerhed om forskningsintegritet, og koblingen mellem publikationer, bevillinger og karriere bidrager til et psykisk arbejdsmiljø, der udfordrer forskningens langsigtede bæredygtighed. DNA ser med bekymring på denne udvikling og opfordrer til problemstillingen omkring forskningspublicering adresseres på højeste internationale niveau på tværs af videnskabelige felter. DNA følger med interesse arbejdet med udvikling af nye principper for forskningsbedømmelse og meritering, organiseret under 'The Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA)', og arbejdet ansvarlig og kontekstbestemt brug af kvantitative forskningsmetrikker.

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi

Medlemmer af DNA pr. 26. januar 2026

Professor Mads Albertsen	Institut for Kemi og Biovidenskab AAU
Professor, sektionsleder Kristoffer Almdal	DTU Kemi DTU
Professor Ulrik Lund Andersen	DTU Fysik DTU
Lektor, dr. scient. Bjarne Andresen	Niels Bohr Institutet KU
Professor, institutdirektør Thomas Lars Andresen	DTU Sundhedsteknologi DTU
Overlæge, dr. med. Nils Axelsen	Klinisk Biokemisk Afdeling Statens Serum Institut
Lektor Lasse K. Bak	Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi KU
Professor emeritus Henrik Balslev	Institut for Biologi AU
Lektor Anders S. Barfod	Institut for Biologi AU
Docent emeritus, dr. scient. Jan Becher	Institut for Fysik, Kemi og Farmaci SDU
Lektor Rolf W. Berg	DTU Kemi DTU

Professor Rolf H. Berg	DTU Sundhedsteknologi DTU
Lektor Rune W. Berg	Institut for Neurovidenskab KU
Lektor Kirstine Berg-Sørensen	DTU Fysik DTU
Professor, dr. scient. Flemming Besenbacher	Interdisciplinary Nanoscience Center AU
Professor Christian J. Bjerrum	Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning KU
Professor Morten J. Bjerrum	Kemisk Institut KU
Professor, dr. techn. Niels J. Bjerrum	DTU Energi DTU
Professor, dr. med. Ole J. Bjerrum	Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi KU
Forskningsdirektør, professor Thomas Bjørnholm	VILLUM FONDEN Teknisk og naturvidenskabelig forskning
Professor Frede Blaabjerg	Institut for Energiteknik AAU
Lektor Henrik Bohr	DTU Fysik DTU
Professor, dr. scient. Jakob Bohr	DTU Nanotech DTU

Laboratory Chief Vilhelm A. Bohr	Laboratory of Molecular Gerontology National Institute on Aging Baltimore, USA
Professor Sergey I. Bozhevolnyi	Mads Clausen Instituttet SDU
Professor, dr.rer.nat.habil. Martin Brandl	Institut for Fysik, Kemi og Farmaci SDU
Professor Søren Brunak	Novo Nordisk Fondens Center for Proteinforskning KU
Professor, prodekan, dr. pharm. Hans Bräuner	Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi KU
President, Ph.D. L. Lawrence Chapoy	The High Performance Materials Company, Illinois, USA
Professor Ming Chen	DTU Energi DTU
Professor Ib Chorkendorff	DTU Fysik DTU
Professor, institutleder Lars Porskjær Christensen	Institut for Fysik, Kemi og Farmaci SDU
Professor emeritus Søren Brøgger Christensen	Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi KU
Professor Anders Vest Christiansen	Institut for Geoscience AU
Professor, dr. med. Gunna Christiansen	Institut for Medicin og Sundhedsteknologi AAU

Professor Geo Clausen	DTU Byg DTU
Professor emeritus Kurt Nørgaard Clausen	DTU Fysik DTU
Professor Knut Conradsen	DTU Compute DTU
Professor Horia Cornean	Institut for Matematiske Fag AAU
Professor Lawrence A. Crum	Center for Industrial and Medical Ultrasound, Applied Physics Lab. University of Washington, USA
Lektor Christian Danvad Damsgaard	DTU Fysik DTU
Lektor, dr. med. Vibeke Dantzer	Institut for Klinisk Veterinær- og Husdyrvidenskab KU
Professor Michael H. Depledge	European Centre for Environment & Human Health University of Exeter Medical School, UK
Professor Børge Diderichsen	R&D Outreach, Novo Nordisk A/S
Professor Jens Christian Djurhuus	Institut for Klinisk Medicin AU
Chief Technology Officer Michael Egholm	Pall Corporation, New York, USA
Professor Jan J. Enghild	Institut for Molekylærbiologi og Genetik AU

Professor Jens Eriksen	The Petroleum Institute Sultan Qaboos University, Oman
Lektor, dr. scient. Henrik Flyvbjerg	DTU Sundhedsteknologi DTU
Professor emeritus Finn Folkmann	Institut for Fysik og Astronomi AU
Professor Mads Toudal Frandsen	Institut for Fysik, Kemi og Farmaci SDU
Professor emeritus, dr. scient. Ib Friis	Statens Naturhistoriske Museum KU
Institutleder Jørgen Frøkiær	Institut for Klinisk Medicin AU
Professor Sven Frøkjær	Institut for Farmaci KU
Professor Bente Frølund	Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi KU
Prodekan Olav Geil	Det Ingeniør- og Naturvidenskabelige Fakultet AAU
Advisor Francois Grey	Citizen Cyberscience Centre, CERN Switzerland
Professor Karsten Grove	Department of Mathematics University of Notre Dame, Indiana, USA
Professor emerita, dr. phil. Gerd Grubb	Institut for Matematiske fag KU

Professor, dr. scient. Jens Jørgen Gaardhøje	Niels Bohr Institutet KU
Professor Brian Hansen	Institut for Klinisk Medicin AU
Professor, dr. scient. Harald S. Hansen	Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi KU
Professor Per Christian Hansen	DTU Compute DTU
Professor emeritus Vagn Lundsgaard Hansen	DTU Compute DTU
Professor, institutdirektør Claus Hélix-Nielsen	DTU Sustain DTU
Lektor Poul G. Hjorth	DTU Compute DTU
Dr. scient. Lauritz B. Holm-Nielsen	AU Forskning og Talent AU
Professor, prodekan Uffe Holmskov	Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet SDU
Professor emeritus, dr. scient. Jørn M. Hvam	DTU Fotonik DTU
Professor Søren Hvilsted	DTU Kemiteknik DTU
Docent emeritus Tom Høholdt	DTU Compute DTU
Lektor emeritus, dr. scient. Niels Kr. Højerslev	Niels Bohr Institutet KU

Lektor Søren Højsgaard	Institut for Matematiske Fag AAU
Docent, dr. scient. Claus Schelde Jacobsen	DTU Fysik DTU
Professor Karsten Wedel Jacobsen	DTU Fysik DTU
Professor Hans Jørgen Jakobsen	Institut for Kemi AU
Lektor, dr. scient. Frank Bo Jensen	Biologisk Institut SDU
Professor Kaj Sand Jensen	Biologisk Institut KU
Professor, dr. med. Poul Henning Jensen	Institut for Biomedicin AU
Lektor Svend Jørgen Knak Jensen	Institut for Kemi AU
Professor, dr. phil. et med. Jens Christian Jensenius	Institut for Biomedicin AU
Rektor, professor, dr. scient. Per M. Johansen	Rektoratet AAU
Dr. sc. Jean José Just	Museums Victoria, Melbourne, Australia
Professor Palle Jørgensen	Department of Mathematics University of Iowa, USA
Lektor Uffe Gråe Jørgensen	Astrofysik og Planetforskning KU

Professor emeritus, dr. scient. Ole Keller	Institut for Fysik AAU
Professor emeritus, fil.dr.h.c. Morten C. Kielland-Brandt	DTU Bioengineering DTU
Professor, dr. scient. Thomas Kiørboe	DTU Aqua DTU
Professor Henrik G. Kjærgaard	Kemisk Institut KU
Lektor, dr. scient. Jens Kirkeskov Knude	Niels Bohr Institutet KU
Professor Kim Knudsen	DTU Compute DTU
Ekstern lektor Claus Koch	Cancer- og Inflammationsforskning SDU
Chief Technology Officer Troels Koch	MiNA Therapeutics London, UK
Professor Frederik C. Krebs	Direktionen infinityPV ApS
Professor Peter Kristensen	Institut for Kemi og Biovidenskab AAU
Professor Torsten Nygård Kristensen	Institut for Kemi og Biovidenskab AAU
Professor Karsten Kristiansen	Biologisk Institut KU
Professor, dr. pharm. Povl Krogsgaard-Larsen	Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi KU

Professor, sektionsleder Luise Theil Kuhn	DTU Energi DTU
Professor, dr. scient. Lene Lange	Direktionen Lla-Bioeconomy, Research & Advisory
Professor, dr. scient. Erik Larsen	Kemisk Institut KU
Professor emeritus, dr. scient. Erik Hviid Larsen	Biologisk Institut KU
Professor emeritus Poul Scheel Larsen	DTU Mekanik DTU
Professor Rasmus Larsen	DTU Compute DTU
Professor Kim Lefmann	Niels Bohr Institutet KU
Professor Åke Lernmark	Enheten för diabetes og celiaki Lunds Universitet, Sverige
Professor, dr. techn. Qingfeng Li	DTU Energi DTU
Professor emeritus, dr. scient. Poul Erik Lindelof	Niels Bohr Institutet KU
Professor, viceinstituteder Mette Lübeck	Institut for Kemi og Biovidenskab AAU
Chief Executive Officer Henning Løwenstein	Direktionen Zimpl ApS
Professor, prodekan Jes Madsen	Dekanatet AU

Professor Ole Madsen	Institut for Materialer og Produktion AAU
Professor Steen Markvorsen	DTU Compute DTU
Professor Morten Meldal	Kemisk Institut KU
Professor Kurt V. Mikkelsen	Kemisk Institut KU
Professor, dr. scient. Øjvind Moestrup	Biologisk Institut KU
Forskningsprofessor Mogens B. Mogensen	DTU Energi DTU
Professor Søren Molin	DTU Biosustain DTU
Adjungeret professor, dr. scient. Per Morgen	Institut for Grøn Teknologi SDU
Uddannelseschef Kim Kusk Mortensen	Administrationscenter Nat-Tech AU
Professor, dr. scient. & dr. techn. N. Asger Mortensen	Mads Clausen Institutet SDU
Professor, dr. scient. Klaus Mosegaard	Niels Bohr Institutet KU
Professor, dr. scient. Ole G. Mouritsen	Institut for Fødevarevidenskab KU
Lektor Jens Muff	Institut for Kemi og Biovidenskab KU

Docent emeritus Jesper Mygind	DTU Fysik DTU
Professor Anette Müllertz	Institut for Farmaci KU
Professor Anders Pape Møller	Laboratoire d'Ecologie, Systématique et Evolution Université Paris-Sud, Frankrig
Professor, med. dr. Kjeld Møllgård	Institut for Cellulær og Molekylær Medicin KU
Professor emeritus, dr. techn. Steen Mørup	DTU Fysik DTU
Professor Sunil Nath	Dept. Of Biochemical Engineering & Biotechnology Indian Institute of Technology Delhi, Indien
Rektor, professor Brian Bech Nielsen	Rektoratet AU
Professor Carsten Uhd Nielsen	Institut for Fysik, Kemi og Farmaci SDU
Professor, dr. scient. Jens Høiriis Nielsen	Biomedicinsk Institut KU
Professor Mogens Brøndsted Nielsen	Kemisk Institut KU
Professor, dekan Niels Chr. Nielsen	Dekanatet AU
Professor Per Halkjær Nielsen	Institut for Kemi og Biovidenskab AAU

Seniorforsker Troels F. D. Nielsen	Kortlægning og Mineralske Råstoffer GEUS
Professor Ulla Gro Nielsen	Nat-Tech Novo Nordisk Foundation
Professor Poul Nissen	Institut for Molekylærbiologi og Genetik AU
Professor Signe Normand	Institut for Biologi AU
Professor Jesper Nygård	Niels Bohr Institutet KU
Professor Anders Nykjær	Institut for Biomedicin AU
Institutleder Birgit Nørrung	Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab KU
Professor Jens Kehlet Nørskov	DTU Fysik DTU
Professor, dr. scient. Jens Oddershede	Institut for Fysik, Kemi og Farmaci SDU
Professor, dr. scient. Dorte Olesen	DTU Compute DTU
Lektor Lars Folke Olsen	Institut for Biokemi og Molekylær Biologi SDU
Professor Lisbeth Høier Olsen	Institut for Veterinær- og Husdyrvidenskab KU

Professor Lisbeth M. Ottosen	DTU Byg DTU
Professor Daniel Otzen	Institut for Molekylærbiologi og Genetik AU
Professor, institutleder Michael Toft Overgaard	Institut for Kemi og Biovidenskab AAU
Professor Finn Skou Pedersen	Institut for Molekylærbiologi og Genetik AU
Professor, dr. scient. Jan Skov Pedersen	Institut for Kemi AU
Professor, institutleder Kjeld Pedersen	Institut for Materialer og Produktion AAU
Professor, sektionsleder Michael Pedersen	DTU Compute DTU
Professor mso Per Amstrup Pedersen	Biologisk Institut KU
Professor Susanne Brix Pedersen	DTU Bioengineering DTU
Professor John W. Perram	School of Mathematics and Statistics, University of New South Wales, Australien
Professor, dr. med. Claus Munck Petersen	Institut for Biomedicin AU
Forskningschef Ruut Peuhkuri	BUILD – Institut for Byggeri, By og Miljø AAU
Fhv. dekan Mogens Rysholt Poulsen	Det Ingeniør- og Naturvidenskabelige Fakultet AAU

Professor, dr. scient. Ove Poulsen	Management Lindoe Offshore Renewables Center
Professor Nini Pryds	DTU Energi DTU
Lektor Chi Qijin	DTU Kemi DTU
Professor Jens Juul Rasmussen	DTU Fysik DTU
Professor John Rasmussen	Institut for Materialer og Produktion AAU
Professor, centerdirektør Lene Juel Rasmussen	Center for Sund Aldring KU
Lektor Morten Grud Rasmussen	Institut for Matematiske Fag AAU
Lektor, dr. scient. Suresh I.S. Rattan	Institut for Molekylærbiologi og Genetik AU
Institutleder Jens Christian Moesgaard Rauhe	Institut for Materialer og Produktion AAU
Professor Hans Ulrik Riisgaard	Marinbiologisk Forskningscenter SDU
Professor, dr.rer.nat.habil., dr.h.c. Horst-Günter Rubahn	Mads Clausen Instituttet SDU
Professor Kjeld Schaumburg	Institut for Natur, Systemer og Modeller RUC
Professor Henrik Vibe Scheller	Joint BioEnergy Institute University of California, Berkeley, USA

Professor, dr. med. Thue W. Schwartz	Institut for Neurovidenskab og Farmakologi KU
Professor Jacob Sherson	Institut for Astronomi og Fysik AU
Professor, dr. scient. Troels Skrydstrup	Institut for Kemi AU
Lektor Steen Skaarup	DTU Kemi DTU
Professor Morten Matstrup Smedskjær	Institut for Kemi og Biovidenskab AAU
Docent, dr. es scient. Hans Uffe Sperling-Petersen	Institut for Molekylærbiologi og Genetik AU
Professor, principal scientist Bente Steffansen	Institut for Fysik, Kemi og Farmaci SDU
Professor Jens-Christian Svenning	Institut for Bioscience AU
Professor David Tanner	DTU Kemi DTU
Professor mso Steffen Thiel	Institut for Biomedicin AU
Seniorforsker Helge Abildhauge Thomsen	DTU Aqua DTU
Professor Mette Hedegaard Thomsen	Institut for Kemi og Biovidenskab AAU

Professor Hans Thybo	Eurasia Institute of Earth Sciences Istanbul Technical University, Tyrkiet
Lektor, dr.rer.nat.habil. Alexander Treusch	Biologisk Institut SDU
Fhv. lektor Torben Tvedebrink	Institut for Matematiske Fag AAU
Professor, institutleder Ulrik Ingerslev Uggerhøj	Institut for Fysik og Astronomi AU
Professor, dr. scient. Jens Ulstrup	DTU Kemi DTU
Professor Jes Vollertsen	Institut for Byggeri og Anlæg AAU
Professor Thomas Vorup-Jensen	Institut for Biomedicin AU
Professor Tobias Wang	Institut for Bioscience AU
Professor emeritus, dr. phil. Roy E. Weber	Institut for Bioscience AU
Professor, dekan Jesper Wengel	Det Ingeniør- og Naturvidenskabelige Fakultet AAU
Docent Ole Westergaard	Institut for Molekylærbiologi og Genetik AU
Professor Peter Westh	DTU Bioengineering DTU
Professor, dekan, dr. med. Ulla Margrethe Wewer	BRIC Aministration KU

Professor, dr. scient.
Berthe Marie Willumsen

Biologisk Institut
KU

Professor
Rasmus Plenge Waagepetersen

Institut for Matematiske Fag
AAU

Professor
Yuanzheng Yue

Institut for Kemi og Biovidenskab
AAU

Professor
Bent Ørsted

Institut for Matematik
AU

Forkortelser:

AAU: Aalborg Universitet

AU: Aarhus Universitet

DTU: Danmarks Tekniske Universitet

GEUS: De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland

KU: Københavns Universitet

RUC: Roskilde Universitet

SDU: Syddansk Universitet

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi's Industripris

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi (DNA) uddeler en industripris til en forsker fra erhvervsliv eller højere læreanstalt, som har gjort en særlig indsats for at formidle samarbejde mellem en eller flere danske virksomheder og en dansk højere læreanstalt inden for følgende områder:

ASTRONOMI, BIOLOGI, DATALOGI, FYSIK, GEOGRAFI, GEOLOGI, KEMI, MATEMATIK og TEKNIK.

Industriprisen vil blive uddelt mindst hvert andet år i november måned i form af en forgyldt sølvmedalje, men ikke oftere end en gang om året. Erhvervsfolk med videnskabelig baggrund samt medlemmer af DNA kan indstille kandidater til prisen.

Forslag til prismodtagere indsendes til DNA's sekretariat ledsaget af en kortfattet begrundelse – skema kan eventuelt benyttes.

Afgørelsen om tildelingen af prisen træffes af bestyrelsen for DNA efter indstilling fra et industriprisudvalg på 3 personer, som er nedsat af DNA's bestyrelse.

Yderligere oplysninger samt et vejledende skema kan fås ved henvendelse til DNA's sekretariat.

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi's Ph.d.-pris

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi (DNA) uddeler en ph.d.-pris til en ph.d. eller erhvervsforsker udgået fra et dansk universitet eller højere læreanstalt.

Prisen skal gives for en særlig fremragende afhandling som en anerkendelse og opmuntring. Den vil blive uddelt mindst hvert andet år i november måned i form af en forgyldt sølvmedalje. Vejledere og censorer for ph.d.'er og erhvervsforskere samt medlemmer af DNA kan indstille kandidater til prisen.

Afhandlinger, der er godkendt og færdigbehandlede inden for de seneste to år, og som har et naturvidenskabeligt indhold inden for områderne:

ASTRONOMI, BIOLOGI, DATALOGI, FYSIK, GEOGRAFI, GEOLOGI, KEMI, MATEMATIK og TEKNIK.

Forslag indsendes ledsaget af en kortfattet begrundelse (med eller uden skema) til sekretariatet for DNA, senest ultimo august måned.

Afgørelsen om tildelingen af Ph.d.-prisen træffes af bestyrelsen for DNA efter indstilling fra et ph.d.-prisudvalg på 3 personer, som er nedsat af DNA's bestyrelse.

Yderligere oplysninger samt et vejledende skema kan fås ved henvendelse til Danmarks Naturvidenskabelige Akademi.

Vedtægter for Danmarks Naturvidenskabelige Akademi

1.1 Oprettelse og formål

Danmarks Naturvidenskabelige Akademi er en fritstående, selvejende institution oprettet den 18. maj 1982.

1.2

Akademiets formål er at fremme naturvidenskaben i Danmark, at højne dens anseelse og at udbrede forståelsen for samspillet mellem den naturvidenskabelige forskning og samfundsudviklingen.

1.3

Akademiet varetager sit formål ved sådanne aktiviteter, som til enhver tid skønnes hensigtsmæssige. Disse kan have form af bl.a. møder, symposier, internationale kontakter, udredninger, iværksættelse af videnskabelige undersøgelser og udgivelse af publikationer.

2.1 Struktur og ledelse

Akademiet udgøres af tre sektioner; en for hver af de tre landsdele Sjælland, Fyn og Jylland. Hver sektion ledes af en sektionsbestyrelse på tre medlemmer valgt af og blandt sektionens medlemmer.

2.2

Akademiet som helhed ledes af et akademiråd på syv medlemmer, hvoraf formanden og tre vælges af og blandt akademiets medlemmer. Dertil udpeger hver sektionsbestyrelse af sin midte et medlem til akademirådet.

2.3

Akademiets formand vælges af akademiets medlemmer. Formanden er født medlem af akademirådet, der i øvrigt konstituerer sig med en sekretær og en kasserer.

2.4

Akademirådet udpeger et forretningsudvalg på tre medlemmer. Akademirådets sekretær er født medlem af forretningsudvalget. Forretningsudvalget varetager akademiets løbende forretninger og er ansvarlig over for akademirådet.

2.5

Akademirådet udpeger et medlemsudvalg på tre medlemmer. Medlemsudvalget indstiller til akademirådet om optagelse af nye medlemmer.

2.6

Akademirådet kan i øvrigt udpege udvalg til løsning af konkrete opgaver.

2.7

Akademiets øverste myndighed er dets forsamlede medlemsskare, akademiforsamlingen.

3.1 Valgregler og forretningsorden

Valg til sektionsbestyrelse afholdes i oktober måned ved en med en måneds varsel indkaldt ordinær generalforsamling af sektionens medlemmer. Valget gælder for to år med mulighed for genvalg.

3.2

Hver sektionsbestyrelse fastsætter sin egen forretningsorden.

3.3

Valg af formand og medlemmer af akademirådet afholdes i november måned ved en med en måneds varsel indkaldt ordinær akademiforsamling. Valgene gælder for to år med mulighed for genvalg.

3.4

Den ordinære forsamlings dagsorden bilagt kopi af revideret regnskab skal være udsendt til medlemmerne senest 10 dage før den indvarslede mødedato. Følgende faste punkter skal findes på dagsordenen:

”Valg af dirigent. Formandens beretning. Aflæggelse af regnskab. Fastsættelse af årskontingent. Valg af formand. Meddelelse fra sektionerne om udpegning af medlemmer af akademirådet. Valg af akademirådets øvrige medlemmer. Valg af revisor og revisorsuppleant.”

På dagsordenen kan i øvrigt optages forslag til drøftelse eller beslutning. Ethvert medlem kan fremsætte forslag, der skal være sekretæren i hænde senest 14 dage før den indvarslede mødedato.

3.5

Den ordinære akademiforsamling er beslutningsdygtig uanset antallet af fremmødte.

Beslutning træffes ved almindelig stemmeflerhed. Valg af formand afgøres dog ved stemmeflertal, således at der afholdes omvalg mellem de to kandidater, der har fået flest stemmer, hvis ingen ved første valg har opnået mere end halvdelen af de afgivne stemmer.

3.6

Akademirådet konstituerer sig med sekretær og kasserer for et år og fast-

sætter sin egen og sine udvalgs forretningsorden. I tilfælde af vakance kan akademirådet supplere sig selv med virkning indtil næste ordinære akademiforsamling. Medlemmer af forretningsudvalget udpeges med mulighed for forlængelse. Medlemmer af medlemsudvalget udpeges for to år uden mulighed for forlængelse.

3.7

Ekstraordinær akademiforsamling kan indkaldes af akademirådet og skal afholdes senest seks uger efter at mere end en tredjedel af akademiets medlemmer har anmodet herom. De forslag, som ønskes optaget på dagsordenen skal være sekretæren i hænde senest 14 dage før den indvarslede mødedato. Dagsordenen skal være udsendt til medlemmerne senest 10 dage før mødedatoen.

4.1 Medlemskab

Som medlemmer kan optages aktive naturvidenskabelige forskere, hvis aktuelle indsats er anerkendt blandt fagfæller og som kan ventes at ville virke for akademiets formål.

4.2

Nye medlemmer optages pr. 1. april. Optagelse afgøres af akademirådet efter indstilling fra medlemsudvalget. Der kan højst optages ti nye medlemmer hvert år, dog kan medlemstallet ved første optagelse af nye medlemmer efter akademiets stiftelse forøges til 50.

4.3

Ethvert medlem kan fremsætte forslag for nye medlemmer. Forslagene skal være begrundede og være medlemsudvalget i hænde senest 1. februar i det år optagelse ønskes.

4.4

Akademiets medlemmer betaler et årligt kontingent, hvis størrelse fastsættes af den ordinære akademiforsamling. To års kontingentrestance medfører tab af stemmeret og alle øvrige rettigheder, som medlemskab indebærer.

5.1 Økonomi, regnskab og revision

Akademiets regnskabsår går fra 1. oktober til 30. september det følgende år. Årsregnskabet revideres af en af den ordinære akademiforsamling valgt revisor og fremlægges til godkendelse på hovedmødet.

5.2

Akademiet kan modtage tilskud fra anden side til fremme af sit formål. Eventuelle driftsoverskud må kun anvendes til fremme af akademiets formål.

6.1 Vedtægtsændringer

Ændringer af akademiets vedtægter kan foretages af den ordinære akademiforsamling. Til ændring kræves, at mindst $2/3$ af de fremmødte stemmer herfor. Denne majoritet skal udgøre mindst halvdelen af akademiets medlemmer. Såfremt sidstnævnte krav ikke er opfyldt, kan ændringsforslaget med simpel majoritet besluttet udsendt til urafstemning, hvor det til vedtagelse kræves, at mere end halvdelen af akademiets medlemmer går ind for forslaget.

7.1 Ophør og likvidation

Beslutningen om ophør og likvidation kan kun træffes af den ordinære

akademiforsamling. Beslutning træffes efter reglerne i § 6.1 om majoritet. Likvidation forestås af akademiets bestyrelse. Ved ophør eller likvidation kan akademiets eventuelle formue kun anvendes til fremme af naturvidenskabelig forskning. I intet tilfælde kan formuen helt eller delvist overgå til akademiets stiftere eller medlemmer.